

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра підприємництва, обліку та фінансів

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

 Наталія КИРИЧЕНКО

«29» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 21 БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень перший (бакалаврський)

(бакалавр, магістр)

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація

(освітньо-професійна програма) «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

факультет

економічний
(назва факультету)

Робоча програма дисципліни «Бухгалтерський облік»

(назва навчальної дисципліни)

Для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Розробники:

Світлана КОВАЛЬ, доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів, к.е.н., доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри підприємництва, обліку та фінансів

Протокол від «28» _____ серпня _____ 2024 року № 1

Завідувач кафедри

Алла КАРНАУШЕНКО

«28» _____ серпня _____ 2024 року

Схвалено методичною комісією економічного факультету

Протокол від «29» _____ серпня _____ 2024 року № 1

Затверджено на Вченій раді економічного факультету

Протокол від «29» _____ серпня _____ 2024 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Змістових частин – 2	Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин (денна форма навчання) – 90		2-й	
	Семестр		
	3-й		
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год. самостійної роботи здобувача – 2 год.	Освітній рівень: <u>перший (бакалаврський)</u>	22 год.	-
		Практичні, семінарські	
		22 год.	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		46 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
	-	-	
	Вид контролю: екзамен		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 44/46(49%/51%)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» є: формування у здобувачів сучасної системи знань про концептуальні засади бухгалтерського обліку, основи методології обліку господарської діяльності, основи техніки бухгалтерського обліку, підходи до організації обліку на підприємстві та засади керівництва бухгалтерським обліком в Україні

Завданням дисципліни є оволодіння принципами бухгалтерського обліку, забезпечення засвоєння методичних підходів, що використовуються в бухгалтерському обліку для відображення інформації про господарську діяльність, набуття навиків застосування технічних прийомів реєстрації облікової інформації, формування уявлення про повний цикл обробки облікової інформації: від первинної фіксації господарських операцій до складання фінансової звітності; дати загальне розуміння значення фінансової звітності та основ організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати: сутність бухгалтерського обліку та історичні аспекти його становлення; принципи, на яких ґрунтується бухгалтерський облік; предмет і метод бухгалтерського обліку; сутність елементів методу бухгалтерського обліку (документація та інвентаризація; оцінку та калькуляцію; бухгалтерські рахунки та подвійний запис; бухгалтерський баланс); порядок відображення в обліку основних господарських процесів: створення підприємства, постачання, виробництво, збут; зміст облікової реєстрації; сутність та основні принципи управлінського обліку; основи організації бухгалтерського обліку.

уміти: заповнювати первинні документи, оборотні та шахові відомості, сальдові відомості, журнали, головну книгу та форми фінансової звітності (баланс та звіт про фінансові результати); робити звірку оборотних відомостей по синтетичних і аналітичних рахунках; здійснювати перенесення та порівняння даних реєстрів та форм бухгалтерського обліку; проставляти кореспонденцію рахунків; відкривати і закривати рахунки; розуміти процеси постачання, виробництва та реалізації продукції, товарів, робіт, послуг; розрізняти дебіторську і кредиторську заборгованість тощо.

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання

Програмні компетентності	Програмні результати
ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.
ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність (зокрема підприємств аграрної сфери) та правильно інтерпретувати отриману інформацію.
ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан сучасних фінансових систем.
ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	
ЗК10. Здатність працювати у команді	
ЗК11. Здатність спілкуватися з	

представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	
СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання (зокрема фінанси аграрних підприємств), фінанси домогосподарств, фінансові (фондові) ринки, банківська система та страхування).	
СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового (фондового) ринку.	
СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, зокрема підприємств аграрної сфери.	
СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	
СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.	
СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку	

4. Програма навчальної дисципліни

Змістова частина 1. ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ.

Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод.

- 1.1. Поняття і призначення і види господарського обліку.
- 1.2. Вимірники, що застосовуються в обліку.
- 1.3. Мета, завдання і види бухгалтерського обліку, вимоги до нього.
- 1.4. Поняття предмету і методу бухгалтерського обліку.
- 1.5. Класифікація господарських засобів і джерел їх утворення.
- 1.6 Характеристика методичних прийомів бухгалтерського обліку.

Тема 2. Бухгалтерський баланс (Звіт про фінансовий стан).

- 2.1. Бухгалтерський баланс: поняття, призначення, будова і види.
- 2.2. Вплив господарських операцій на баланс, зміни у балансі.
- 2.3. Форма, структура і зміст балансу.

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.

- 3.1. Рахунки бухгалтерського обліку, їх будова і призначення.
- 3.2. Синтетичний і аналітичний облік.
- 3.3. Систематичний і хронологічний облік.
- 3.4. Сутність подвійного запису.
- 3.5. Взаємозв'язок між балансом і рахунками.
- 3.6. План рахунків бухгалтерського обліку, його призначення і структура

Тема 4. Оцінювання та калькуляція.

- 4.1. Оцінка як елементи методу бухгалтерського обліку.
- 4.2. Основна мета здійснення калькулювання.
- 4.3. Методи оцінки активів, які можуть застосовувати підприємство.
- 4.4. Оцінка і калькуляція як процес визначення собівартості певного об'єкта витрат.

Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку.

- 5.1. Поняття і значення бухгалтерських документів.
- 5.2. Класифікація документів.

- 5.3. Вимоги щодо змісту, складання і оформлення документів.
- 5.4. Перевірка і опрацювання документів.
- 5.5. Організація документообігу.
- 5.6. Організація зберігання документів.
- 5.7. Інвентаризація як складова частина методу бухгалтерського обліку.
- 5.8. Порядок проведення і оформлення інвентаризації.
- 5.9. Виявлення результатів інвентаризації і відображення їх в обліку.
- 5.10. Техніка облікової реєстрації.
- 5.11. Форми бухгалтерського обліку

Змістова частина 2 БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 6. Облік процесу постачання.

Тема 7. Облік процесу виробництва.

Тема 8. Облік процесу реалізації.

Тема 9. Бухгалтерський облік активів підприємства.

- 9.1. Економічний зміст касових, банківських операцій.
- 9.2. Нормативно-правове забезпечення обліку грошових коштів.
- 9.3. Облік касових операцій. Облік коштів на рахунках у банках.
- 9.4. Облік цінних паперів: акцій, ощадних сертифікатів, векселів.
- 9.5. Визначення, оцінка і класифікація дебіторської заборгованості.
- 9.6. Облік розрахунків з покупцями і замовниками. Облік розрахунків з різними дебіторами. Облік резерву сумнівних боргів.
- 9.7. Економічний зміст оборотних активів. Облік процесу придбання виробничих запасів.
- 9.8. Документальне оформлення операцій з придбання виробничих запасів. Відображення придбання виробничих запасів у системі рахунків бухгалтерського обліку.
- 9.9. Економічний зміст готової продукції. Оприбуткування готової продукції з виробництва на склади за накладними (приймально-здавальними накладними) або відомостями здавання продукції.
- 9.10. Загальна характеристика процесу придбання матеріальних цінностей. Документальне оформлення операцій з придбання основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.
- 9.11. Економічний зміст біологічних активів. Документальне оформлення операцій з придбання біологічних активів.

Тема 10. Бухгалтерський облік пасивів підприємства.

- 10.1. Облік зобов'язань. Економічний зміст, визначення та оцінка зобов'язань.
- 10.2. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками.
- 10.3. Економічний зміст оплати праці і завдання її обліку.
- 10.4. Первинний облік оплати праці
- 10.5. Форми оплати праці, системи оплати праці, первинний облік особового складу, облік утримань із зарплати, облік нарахувань на зарплату, організація синтетичного і аналітичного обліку розрахунків по оплаті праці.
- 10.6. Облік власного капіталу. Визначення економічного змісту власного капіталу, складники власного капіталу.
- 10.7. Документування господарських операцій з обліку власного капіталу Облік статутного, пайового, додаткового, резервного та інших видів капіталу.
- 10.8. Економічний зміст витрат виробництва та завдання їх обліку.
- 10.9. Групування витрат, їх класифікація. Облік витрат за елементами. Облік прямих витрат.

Тема 11 Загальні вимоги до фінансової звітності.

- 15.1. Значення, завдання та вимоги до фінансової звітності.
- 15.2. Види звітності.
- 15.3. Склад та порядок складання і подання звітності.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових частин і тем	Кількість годин денна форма					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістова частина 1. Основи бухгалтерського обліку».						
Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	5	2	1	-	-	2
Тема 2. Бухгалтерський баланс (Звіт про фінансовий стан)	4	1	1	-	-	2
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	6	2	2	-	-	2
Тема 4. Оцінювання та калькуляція	4	1	1	-	-	2
Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	7	2	1	-	-	4
ПК ЗЧ 1	4	-	2	-	-	2
Разом за змістовою частиною 1	30	8	8	-	-	14
Змістова частина 2. Бухгалтерський облік в підприємницькій діяльності						
Тема 6. Облік процесу постачання	9	1	2	-	-	6
Тема 7. Облік процесу виробництва	10	2	2	-	-	6
Тема 8. Облік процесу реалізації	9	1	2	-	-	6
Тема 9. Бухгалтерський облік активів підприємства	10	4	2	-	-	4
Тема 10. Бухгалтерський облік пасивів підприємства	10	4	2	-	-	4
Тема 11. Загальні вимоги до фінансової звітності	8	2	2	-	-	4
ПК ЗЧ 2	4	-	2	-	-	2
Разом за змістовою частиною 2	60	14	14	-	-	32
Усього годин	90	22	22	-	-	46

6. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	2
2	Тема 2. Бухгалтерський баланс (Звіт про фінансовий стан)	1
3	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	2
4	Тема 4. Оцінювання та калькуляція	1
5	Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	2
6	Тема 6. Облік процесу постачання	1
7	Тема 7. Облік процесу виробництва	2
8	Тема 8. Облік процесу реалізації	1
9	Тема 9. Бухгалтерський облік активів підприємства	4
10	Тема 10. Бухгалтерський облік пасивів підприємства	4
11	Тема 11. Загальні вимоги до фінансової звітності	2
	Разом	22

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	1
2	Тема 2. Бухгалтерський баланс (Звіт про фінансовий стан)	1
3	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	2
4	Тема 4. Оцінювання та калькуляція	1
5	Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	1
	ПК ЗЧ 1	2
6	Тема 6. Облік процесу постачання	2
7	Тема 7. Облік процесу виробництва	2
8	Тема 8. Облік процесу реалізації	2
9	Тема 9. Бухгалтерський облік активів підприємства	2
10	Тема 10. Бухгалтерський облік пасивів підприємства	2
11	Тема 11. Загальні вимоги до фінансової звітності	2
	ПК ЗЧ 2	2
	Разом	22

8. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача вищої освіти має своєю метою забезпечити розширення й поглиблення теоретичних і практичних знань у бухгалтерському обліку.

У процесі самостійної роботи здобувач вищої освіти повинен оволодіти як загальнонауковими методами теоретичного узагальнення факторів (методів діалектичної та формальної логіки), так і специфічними статистичними та економіко-математичними методами. Наполеглива самостійна робота здобувача над літературними джерелами виробить у нього аналітичне мислення, сформує власний погляд щодо теоретичних і практичних облікових проблем, навчить його робити обґрунтовані висновки й пропозиції під час вирішення актуальних питань у професійній сфері.

Для формування власного погляду здобувача вищої освіти, вироблення у нього критичного підходу у процесі аналізу теоретичних і практичних проблем з бухгалтерського обліку може послужити вивчення питань, які мають дискусійний характер.

У роботі над навчально-програмним матеріалом дуже важливим є вміння самостійно підбирати літературні джерела з будь-якого проблемного питання як у теоретичному, так і в практичному їх аспекті. Літературні джерела повинні включати повний список монографій, статей, нормативних документів.

Процес формування літературних джерел передбачає складання картотеки на основі використання відповідних бібліотечних каталогів (систематичного каталогу наукової, навчальної та довідкової літератури університетської бібліотеки; каталогу періодичних видань, довідників і нормативних матеріалів – у читальному залі бібліотеки; систематичних каталогів інших бібліотек.

Передбачається, що в період вивчення дисципліни здобувач самостійно розв'язує домашнє завдання, вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до практичних занять та семінарів, а також в цілому перед сесією. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни складає 50 %.

Перелік питань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	2
2	Тема 2. Бухгалтерський баланс (Звіт про фінансовий стан)	2

3	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	2
4	Тема 4. Оцінювання та калькуляція	2
5	Тема 5. Документація та інвентаризація, техніка і форми бухгалтерського обліку	4
	Підготовка до ПК ЗЧ 1	2
6	Тема 6. Облік процесу постачання	6
7	Тема 7. Облік процесу виробництва	6
8	Тема 8. Облік процесу реалізації	6
9	Тема 9. Бухгалтерський облік активів підприємства	4
10	Тема 10. Бухгалтерський облік пасивів підприємства	4
11	Тема 11. Загальні вимоги до фінансової звітності	4
	Підготовка ПК ЗЧ 2	2
	Разом	46

Самостійна робота визначається як навчальна діяльність здобувача, спрямована на вивчення і оволодіння матеріалом навчальної дисципліни без участі викладача. Характерними ознаками цього є наявність завдання і цільової установки на його виконання. Кожному здобувачу видаються питання для рефератів, дискусій, підготовки доповідей, інформаційних повідомлень з проблемних питань. Таке завдання виконується самостійно при консультуванні викладачем протягом вивчення навчальної дисципліни відповідно до графіка навчального процесу.

Виконання здобувачем самостійного завдання має бути підпорядковане певним вимогам, а саме таким, як:

1) розвиток мотиваційної установки. Мотиваційна установка – це вироблення в особі внутрішньої потреби в постійній самостійній роботі і, головне, досягнення певних результатів задоволення цієї потреби;

2) систематичність і безперервність. Тривала перерва в роботі з навчальним матеріалом негативно впливає на засвоєння знань, спричиняє втрату логічного зв'язку з раніше вивченим. Тому здобувач повинен звикнути працювати над навчальним матеріалом постійно, не випускати з поля зору жодної з навчальних дисциплін, вміло поєднувати їх вивчення;

3) послідовність у роботі. Послідовність означає чітку упорядкованість, черговість етапів роботи. Розкиданість і безсистемність читання породжують поверховість знань, унеможливають тривале запам'ятовування прочитаного. При читанні конспекту лекцій, підручника, статті, навчального посібника не повинно залишатися нічого нез'ясованого. Не розібравшись хоча б в одному елементі системи міркувань автора книги, здобувач не зможе надалі повноцінно засвоювати навчальний матеріал;

4) правильне планування самостійної роботи, раціональне використання часу. Чіткий план допоможе раціонально структурувати виконання самостійного завдання, зосередитися на найсуттєвіших питаннях.

Виконання самостійного завдання сприяє формуванню у здобувачів інтелектуальних якостей, необхідних майбутньому фахівцю, виховує у здобувачів стійкі навички постійного поповнення своїх знань, самоосвіти, сприяє розвитку працелюбності, організованості й ініціативи, випробовує його сили, перевіряє волю, дисциплінованість тощо.

Реферативну доповідь здобувач виконує на аркушах формату А4, обсягом до 10 сторінок, вказуючи зміст та список використаних джерел. За результатами захисту реферату викладач виставляє оцінку в журнал. Захист цих завдань проходить у формі співбесіди, за результатами якої викладач ставить оцінку у журнал.

Теми рефератів:

1. Бухгалтерський облік як основне джерело інформації для прийняття рішень.
2. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні.
3. Види бухгалтерського обліку: взаємозв'язок та відмінності.
4. Бухгалтерський облік у системі господарського обліку.
5. Тенденції розвитку бухгалтерського обліку в Україні.
6. Історія становлення бухгалтерського обліку в Україні та світі.

7. Сутність бухгалтерського обліку та його характеристика в історичній ретроспективі.
8. Первинне спостереження як основа інформаційної системи бухгалтерського обліку.
9. Документ як джерело первинної інформації.
10. Документація: її роль і значення.
11. Калькуляція в системі бухгалтерського обліку.
12. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.
13. План рахунків як інструмент обліку на підприємствах.
14. Розвиток форм бухгалтерського обліку.
15. Облік процесу придбання та використання активів підприємства.
16. Облік процесу виробництва продукції, виконання робіт та послуг.
17. Облік процесу реалізації продукції, виконання робіт і надання послуг.
18. Визначення та відображення фінансових результатів основних господарських процесів.
19. Інвентаризація: порядок її проведення та відображення результатів в обліку.
20. Звітність як елемент методу бухгалтерського обліку та джерело інформації.
21. Баланс як елемент методу бухгалтерського обліку й форма звітності.
22. Фінансова звітність: правила складання та порядок подання.
23. Основи організації бухгалтерського обліку суб'єкта господарювання.
24. Бухгалтерський облік у системі економічних наук.
25. Роль бухгалтерського обліку в забезпеченні стійкого розвитку економіки.
26. Бухгалтерський облік в Україні та світі: порівняльний аспект.
27. Розвиток бухгалтерської професії та її роль у вирішенні економічних проблем.
28. Бухгалтерський облік як сфера професійної діяльності.

9. Методи навчання

З метою формування компетентностей та програмних результатів навчання, що передбачені ОП «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», впроваджуються інноваційні методи навчання, які забезпечують комплексне оновлення традиційного освітнього процесу.

При викладанні дисципліни застосовуються такі методи навчання: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, інформаційно-повідомлювальний, пояснювальний, інструктивно-практичний, пояснювально-спонукальний; виконавський, репродуктивний.

За джерелами передавання і характером сприймання інформації використовуються словесні, наочні, практичні методи.

Словесні методи - розповідь, пояснення, бесіда; практичні методи - практичні роботи з використанням первинних документів і облікових реєстрів згідно умов практичної чи ситуаційної задачі; самостійна робота - в опрацюванні матеріалу лекцій, а також в підготовці до практичних (семінарських) занять, пошук інформації в мережі Інтернет, бібліотеці; консультації (настановні, контрольні, проблемні), підготовка та виступ на наукових студентських конференціях. Для активізації навчально-пізнавальної діяльності застосовуються:

- проблемні лекції,
- елементи рольової гри;
- презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань (рефератів);
- застосування наочних матеріалів (реєстрів, журналів, актів, первинної документації, форм фінансової звітності тощо);
- робота в мережі Інтернет, бібліотеці;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Навчальна дисципліна «Бухгалтерський облік» викладається шляхом поєднання аудиторних занять із самостійною роботою.

Базовою є методика навчання на лекціях із застосуванням мультимедійного методу. На практичних (семінарських) заняттях використовуються різні форми та методи навчання і контролю знань здобувачів: доповіді, експрес-опитування, доповнення відповіді, вільна дискусія, співбесіда, обговорення рефератних повідомлень, розв'язання задач, виконання самостійних і контрольних робіт та інші.

10. Методи контролю

Методи контролю включають в себе поточний, підсумковий контроль знань, тестові завдання, задачі для комплексної перевірки знань з навчальних дисциплін тощо.

Дисципліна «Бухгалтерський облік» вивчається протягом одного семестру. По завершенню курсу здобувачі складають екзамен. На екзамен виносяться вузлові питання, типові і комплексні завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

Для оцінювання знань здобувачів використовуються: поточний контроль: усна відповідь; доповнення, запитання до того, хто відповідає; участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття; розв'язання облікових задач, правильність аналітичних розрахунків; письмові завдання (тестові, контрольні роботи); самостійне опрацювання тем; систематичність роботи на семінарських та практичних заняттях, активність під час обговорення проблемних питань, підсумковий контроль (ПКЗЧ) та семестровий контроль (СК). Метод усного контролю: індивідуальне / фронтальне опитування; метод тестового контролю, поточні контрольні роботи, підсумкова контрольна робота; метод самоконтролю. Рівень знань, підготовленості, ерудиції, активності здобувачів на семінарах оцінюється викладачем самостійно.

За результатами контрольних заходів здобувачам виставляються бали. Максимальна кількість балів, що може набрати здобувач у семестрі дорівнює 60-ти балам. Отримані поточні бали додаються до наступних максимально можливих 40 балів, що одержуються здобувачем під час екзамену.

Орієнтовні форми контролю знань на практичних заняттях та їх оцінка:

- усна відповідь – до 4 балів;
- доповнення відповіді – до 2 балів;
- самостійна робота – до 4 балів;
- домашня робота – до 4 балів;
- есе (короткі відповіді на запитання) – до 3 балів;
- тестування (з набору суджень вибрати вірні) – до 4 балів;
- реферат (змістовна письмова робота на задану тему з аналізом літератури та висновками) – до 4 балів;
- участь в дискусії – до 2 балів.

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів

4 бали

Відмінне володіння теоретичним матеріалом, відповідь відзначається вичерпністю знання матеріалу, вміння вмотивувати власне бачення аналізованих питань, базуючись на нормативних документах. Виклад матеріалу має належний рівень логічності та доказовості, наявність самостійних міркувань і висновків, що свідчить про опрацювання навчальної і нормативної літератури і використання її при висвітленні питання. Теоретичні положення підкріплені конкретними прикладами. Уміння застосувати теоретичні знання на практиці. Практичні завдання в аудиторії і задані додому виконані повністю. На додаткові запитання відповідь є чіткою, послідовною, аргументованою. Є вміння робити самостійні висновки, дискутувати й аргументувати, посилаючись на першоджерела.

3 бали

Знання проблемних питань, відповідь є повною й аргументованою, що свідчить про знання матеріалу. Використані знання нормативних документів, опрацьована рекомендована література, але у викладі матеріалу допущені незначні помилки щодо певного джерела. Чіткі відповіді на поставлені додаткові питання, але не завжди відповідь підкріплена прикладами. Відповідь логічна, структурована. Проте допускаються деякі неточності у формулюваннях узагальнень та висновків й у використанні понятійного апарату.

2 бали

У викладі теоретичного матеріалу допускаються деякі неточності, відповідь є неповною, поверховою, недостатньо аргументованою. Знання значної частини матеріалу, але знання мають

не системний характер. На додаткові питання дається не завжди правильна, точна відповідь. Знання стандартних дефініцій, основної термінології теми.

1 бал

Здобувач не володіє матеріалом, допускає неточності і помилки при посиланні на факти і приклади. На додаткові питання відповідає лише частково, не обізнаний з рекомендованою літературою, не володіє термінологією і не здатен сформулювати дефініції.

Критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів

4 бали

Володіння повною мірою навчальним матеріалом, вільний самостійний та аргументований виклад під час усних та письмових відповідей, всебічне розкриття змісту теоретичних питань та практичних завдань з використанням обов'язкової і додаткової літератури. Усі практичні завдання виконані в повному обсязі та без помилок.

3 бали

Достатнє володіння навчальним матеріалом, обґрунтований його виклад під час усних виступів та письмових відповідей, здебільшого розкритий зміст теоретичних питань та практичних завдань з використанням обов'язкової літератури. Під час висвітлення окремих питань немає достатньої глибини відповіді та аргументації, допущені окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильне виконання більшості практичних завдань.

2 бали

Часткове володіння навчальним матеріалом, є лише базові знання. Усні та письмові відповіді викладені фрагментарно, поверхово, недостатньо розкритий зміст теоретичних питань та практичних завдань, допущені суттєві неточності, правильно виконана половина практичних завдань.

1 бал

Недостатнє володіння навчальним матеріалом, зміст більшості питань теми не викладений, допущені суттєві помилки. Правильно виконані окремі практичні завдання.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів

4 бали

Повне і всебічне розкриття питань самостійного опрацювання, вільне оперування поняттями і термінологією, демонстрація глибоких знань джерел, є власна думка щодо відповідної теми і аргументованість. Усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені.

3 бали

Розкриті питання, винесені для самостійного опрацювання, оперування поняттями і термінологією, продемонстровані знання джерел, є власна думка щодо відповідної теми, однак не доведена. Усі види практичних завдань виконані та оформлені належним чином, допущені несуттєві помилки.

2 бали

Розкриті не всі питання самостійного опрацювання, невпевненість щодо понять і термінології, є знання більшості джерел. При виконанні практичних завдань допущені помилки, виконані завдання оформлені належним чином, деякі завдання не виконані.

1 бал

Питання розкриті у загальних рисах, демонструє незрозуміння їх сутності, допущені помилки у висновках, матеріал викладений нелогічно. Виконані лише окремі завдання, не дотримуючись вимог при їх оформленні.

Критерії оцінювання тестових завдань

Тест складається з 14 завдань, за які здобувач може набрати 7 балів (кожна правильна відповідь оцінюється в 0,5 балів).

6 балів – здобувач здав не менше 90% правильних відповідей.

5 бали – здобувач здав не менше 70% правильних відповідей.

4 бали – здобувач здав не менше 50% правильних відповідей.

2 бали – здобувач здав менше 30% правильних відповідей.

У випадку відсутності здобувача на практичному (семінарському) занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через усне опитування (час консультацій викладача) або відпрацювати пропущене заняття шляхом написання реферату на тему, задану викладачем (але не більше половини від загальної кількості занять). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. За навчальну дисципліну здобувачем може бути отримано максимально 100 балів. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліковій книжці.

Окремим способом виконання завдань самостійної роботи здобувача, зокрема проходження онлайн-курсів Prometheus «Бухгалтерський облік для початківців, за результатами яких відбувається перезарахування вивчених тем в рамках неформальної освіти» (10 балів).

Підсумковий (семестровий) контроль

Форма проведення семестрового контролю письмова, зміст і структура екзаменаційних білетів та критерії оцінювання визначені рішенням кафедри, про що здобувачі інформуються на початку семестру.

Зміст питань комплексу екзаменаційних білетів повністю охоплює робочу навчальну програму дисципліни та забезпечує перевірку всіх знань, навичок і умінь відповідного рівня, що передбачені програмою. Кількість варіантів контрольних завдань (письмового контролю) забезпечує самостійність виконання завдання кожним здобувачем. Екзамени проводяться за білетами, які затверджуються перед екзаменаційною сесією не пізніше як за місяць до її початку.

Екзамен у здобувачів вищої освіти проводиться в аудиторії або on-line (в умовах дистанційної освіти), він не перевищує двох астрономічних годин. Здобувачам дозволяється користуватись лише Планом рахунків. Іншими джерелами (підручниками, конспектами, спеціальною літературою) користуватися заборонено. У разі спроби скористатися шпаргалкою чи мобільним зв'язком здобувач усувається з екзамену і йому виставляється незадовільна оцінка.

Екзаменаційний білет містить питання, які за формою і змістом поділяються на два блоки – теоретичний і практичний (прикладний) та оцінюються в межах відповідного діапазону залежно від рівня складності питання і значущості відповіді в плані визначення професійної компетентності здобувача.

Якість і повнота відповіді на кожне з питань екзаменаційного білету оцінюється відповідною кількістю балів за шкалою оцінювання згідно прийнятих на кафедрі критеріїв.

Максимальна кількість балів за всіма видами завдань на екзамені дорівнює 40 балів: за теоретичне питання – $2 \cdot 5$ балів = 10 балів; за тести – $4 \cdot 2,5$ бали = 10 балів; за задачу – $1 \cdot 20$ балів = 20 балів.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виводиться із суми балів за поточну успішність та за екзамен.

Питання для підсумкового контролю

1. Суть та види господарського обліку. Вимірники, які застосовуються в обліку.
2. Виникнення і розвиток господарського обліку
3. Вимоги господарського обліку.
4. Мета, завдання та види бухгалтерського обліку
5. Принципи бухгалтерського обліку.
6. Поняття про предмет бухгалтерського обліку.
7. Загальне поняття методу бухгалтерського обліку та його складових елементів.
8. Концептуальна основа обліку
9. Класифікація і характеристика господарських засобів
10. Класифікація і характеристика джерел формування господарських засобів
11. Господарські процеси як об'єкт бухгалтерського обліку
12. Поняття, структура, зміст бухгалтерського балансу
13. Зміни в балансі, зумовлені господарськими операціями.
14. Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення і будова.
15. Суть і значення подвійного запису
16. Порядок відображення операцій на рахунках

- 17.Хронологічний і систематичний облік.
- 18.Синтетичні й аналітичні рахунки їх призначення.
- 19.Взаємозв'язок між балансом і рахунками.
20. Структура і зміст балансу.
21. Основи класифікації рахунків та її значення
- 22.Класифікація рахунків за економічним змістом
- 23.Класифікація рахунків за призначенням і структурою
24. План рахунків бухгалтерського обліку, принципи його будови і значення.
25. Оборотні відомості по аналітичних рахунках, їх види та значення.
- 26.Оборотно-сальдова відомість по синтетичних рахунках, її зміст і порядок складання.
27. Необхідність і значення документації
28. Вимоги до змісту й оформлення документів.
29. Правовий і економічний зміст бухгалтерських документів, їх значення
30. Класифікація документів.
- 31.Порядок перевірки й опрацювання документів.
32. Документооборот, його організація
- 33.Організація зберігання документів
34. Інвентаризація, її значення і види
35. Цілі та завдання інвентаризації.
36. Порядок проведення й оформлення інвентаризації.
37. Виявлення результатів інвентаризації і відображення їх в обліку.
38. Оцінка як елементи методу бухгалтерського обліку
39. Сутність калькуляції в бухгалтерському обліку.
40. Форми бухгалтерського обліку.
41. Облік процесу придбання та використання активів підприємства.
42. Облік процесу виробництва продукції, виконання робіт та послуг.
43. Облік процесу реалізації продукції, виконання робіт та послуг.
44. Власний капітал підприємства та його складники.
45. Виробничі запаси, критерії їх визнання, класифікація та оцінка.
46. Облік надходження виробничих запасів.
47. Облік витрачання виробничих запасів.
48. Дебіторська заборгованість, критерії її визначення, класифікація та оцінка.
49. Зобов'язання, критерії їх визначення, класифікація та оцінка.
50. Економічний зміст оплати праці.
51. Витрати підприємства, критерії їх визнання та класифікація.
52. Облік витрат за елементами.
53. Облік витрат за видами діяльності.
54. Доходи від діяльності підприємства, критерії їх визнання та класифікація.
55. Порядок визначення фінансових результатів підприємства за видами діяльності.
56. Облік формування фінансового результату.
57. Суть та основна мета складання бухгалтерської звітності.
58. Значення, завдання та вимоги до бухгалтерської звітності.
- 59.Вимоги до бухгалтерської звітності
60. Класифікація звітності
61. Види звітності.
62. Склад та порядок складання і подання звітності.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)													Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина 1						Змістова частина 2								
T1	T2	T3	T4	T5	ПКЗЧ1	T6	T7	T8	T9	T10	T11	ПКЗЧ2		
Max 3	Max 3	Max 3	Max 3	Max 3	Max 7	Max 6	Max 6	Max 6	Max 4	Max 4	Max 5	Max 7	Max 40	Max 100

T1, T2 ... T11 – теми змістових частин

12. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13.Методичне забезпечення

Методичні основи організації навчального процесу з викладання курсу «Бухгалтерський облік» складають:

1. Методичною основою вивчення навчальної дисципліни є Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.
2. Конспект лекцій з дисципліни «Бухгалтерський облік».
3. Коваль С.В. Методичні рекомендації для практичних занять з дисципліни «Бухгалтерський облік» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Кропивницький: ХДАЕУ. 2024. 61 с.
4. Коваль С.В. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи з дисципліни «Бухгалтерський облік» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Кропивницький: ХДАЕУ. 2024. 45с.

14.Рекомендована література**Основна література**

1. Акімова Н.С., Говоруха О.О., Кирильєва Л.О., Євлаш Т. О. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Х.: ХДУХТ, 2019. 182 с.
<http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/7177/43.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
2. Accounting Research Journal <https://www.emerald.com/insight/publication/issn/1030-9616>
3. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 520с.
4. Гудзь Н., Денчук П., Романів Р. Бухгалтерський облік. навч. посібник рекомендований МОН України. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 424с.
5. Дутова Н.В. Бухгалтерський облік: завдання для практичних занять та самостійної роботи студентів СО «Бакалавр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Електронне видання. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 128 с.
- 6.Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 №291. Дата оновлення: 29.10.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20893-99> (дата звернення: 29.12.2019).
7. Іщенко Я. П., Подолянчук О. А., Коваль Н.І. Фінансовий облік 1: підруч. Вінниця : Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2020. 496 с.

8. Костюк У.З. Бухгалтерський облік і аудит: конспект лекцій. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. 141 с.
9. Костюк У.З. Бухгалтерський облік і аудит: методичні вказівки для самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2020. – 23с.
10. Краєвський В.М., Колісник О.П., Гуріна Н.В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. – 388 с. URL: <https://dpu.edu.ua/kafedra-pravookhoronnoi-diialnosti?view=article&id=1790>
11. Крисоватий А.І. Панасюк в.М., Мельничук І.В. Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 565 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48317>
12. Крисоватий А. І., Панасюк В. М., Мельничук І. В. Бухгалтерський облік та оподаткування: підручник / за заг. ред. проф. А. І. Крисоватого та проф. В. М. Панасюк. Тернопіль: ЗУНУ. В-во «Економічна думка». 2024. 637 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/52000>
13. Лишиленко А.В. Бухгалтерський облік: підручник. Вид. 3-є. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 736 с.
14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73 Дата оновлення: 23.07.2019. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
15. Орлов В.К. Основи бухгалтерського обліку: навчальний посібник Івано-Франківськ: Місто НВ, 2021. 232 с.
16. Панасюк В. М., Ковальчук Є. К., Мельничук І. В., Мужевич Н. В. Бухгалтерський облік: від знань до компетентностей: навчальний посібник для дистанційного навчання. – Тернопіль, 2020. – 390 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/52818>
17. Плаксієнко В.Я. Верига Ю. А. Облік, оподаткування та аудит. Навчальний посібник. Київ ЦУЛ, 2019. 509 с.
18. Плаксієнко В.Я., Камінська, Т.Г., Маренич Т.Г., Скрипник С.В., Гордієнко М.І., Ільчак О.В., Ткаченко О.С., Чернецька О.В. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах: підручник. 3-тє вид., перероб. та допов. / за ред. В.Я. Плаксієнка. – Київ: Вид-во «SBA Print», 2022. – 508 с
19. Плиса В.Й., Плиса З.П. Бухгалтерський облік. Навч. посібник. Реком. МОН України. К., 2023. 560 с.
20. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 №88. Дата оновлення: 03.08.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>
21. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.99 р., № 996-XIV зі змінами і доповненнями – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
22. Хаймінова Ю. В., Слободянюк О. В., Кібік О. М., Скрипник М.О. Бухгалтерський облік: навчально-методичний посібник. Одеса, 2020. 132 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15541/Бухгалтерський%20облік_посіб.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Додаткова

1. Бурлан С.А., Каткова Н.В. Бухгалтерський облік (загальна теорія): навч. посіб. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. 272 с. <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/Burlan-S.-A.-Bukhhalters-kyu-oblik-zahal-na-teoriia.pdf>
2. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навч. посіб. Київ: ЦУЛ, 2016. – 536 с. <https://library.nusta.edu.ua/depository/Оцифровані%20документи/БУХГАЛТЕРСЬКИЙ%20ФІНАНСОВИЙОБЛІК%20ТЕОРІЯ%20ТА%20ПРАКТИКА.pdf>
3. Давидюк Т.В., Манойленко О.В., Ломаченко Т.І., Резніченко А.В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник. Харків, Видавничий дім «Гельветика», 2016. – 392 с. https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/Davydiuk_Bukhhalterskyi_oblik_2016.pdf
4. Зінченко О.В., Радіонова Н.Й., Хаустова Є.Б. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях:

- Навчальний. посібник / під заг. ред. М.І. Скрипник. – Київ: «Центр учбової літератури», 2017. – 340 с. https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/8836/1/20180207_Skrypnyk_NP.pdf
5. Коваль С.В. Інституційне забезпечення обліку та адміністрування розрахунків з покупцями і замовниками, дебіторами і кредиторами. Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. № 1 (51). 2022. С.50-55. <https://mega.nz/file/bTxCXJzA#Up4u6apOreeM8Gre35Y6CHi0enKE5FtSXiFu5au3ASA>
6. Левченко З., Кулик В. Облікова політика підприємства. Навчальний посібник. К.: SBA-print, 2019. 238 с.
7. Маслій Н.Д. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса : Астропринт, 2017. – 270 с. . http://liber.onu.edu.ua/pdf/Masliy_byx_oblik2017.pdf
8. Осмятченко В. О., Тесленко Т. І., Герасименко О. М., Титенко Л. В., Скоробагач А. Є., Вавілов В.В. Бухгалтерський облік. Київ: Простобук, 2017. – 552 с. http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2618/1/2603_IR.pdf
9. Пилипенко К.А., Коваль С.В., Кучеренко Н.А. Облік та аналіз витрат операційної діяльності аграрних підприємств. Економічний вісник університету. Вип 51. 2021. С.32-39. <http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/7813?show=full>
10. Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник. Н. Л. Правдюк, Л. В. Коваль, О. В. Коваль. Київ:, «Центр учбової літератури». 2020. 647 с <http://repository.vsau.org/getfile.php/24655.pdf>
11. Серпенінова Ю.С. Основи бухгалтерського обліку: навчальний посібник / [Бурденко І.М., Гольцова С.М., Макаренко І.О., Савченко Т.Г., Серпенінова Ю.С.]; За заг. ред. Серпенінової Ю.С. – Суми: Видавництво «Винниченко М.Д.», 2016. – 266 с. <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/58374/3/Serpeninova.pdf>
12. Соколов В.М., Косата І.А., Розіт Т.В. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник / за ред. В. М. Соколова. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 222 с. http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/14546/2/Бухгалтерський%20облік_Навч%20посібник_2018.pdf
13. Скоробагатова Н.Є. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2017. – 248 с. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/20080/1/Скоробагатова_НП_Бухоблік_.pdf

Інформаційні ресурси

1. <http://dspace.ksau.kherson.ua/handle/123456789/426> (електронний архів DSpace)
2. Нормативні акти України <https://www.drs.gov.ua/regulations/>
3. Законопроекти України <https://www.rada.gov.ua/news/zpn>
4. Бухгалтерія https://ibuhgalter.net/ru/newspaper#google_vignette
5. Урядовий кур'єр <https://ukurier.gov.ua/uk/>
6. Баланс <https://balance.ua/publishing/balans-prakticheskiy-gurnal-dlya-buhgaltera/>
7. Вісник Податкової служби України https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/24584299/
8. Газета «Все про бухгалтерський облік» <https://gazeta.vobu.ua/>